

Situationen byder. Men naar alle saadanne Hensyn staffles til Side, naar det stilles klart og levende frem, at det, det nærmest kommer en paa, er saa hurtigt som muligt at tilvejebringe Betingelserne for, at vi dog kunne komme ud af det Uføre, hvori vi nu gjennem et Parti eller længere have hvilet, naar det samler sig om det rent principielle Spørgsmaal: ad hvilken Vej naae vi lettest ud af den nuværende, af Alle beklagede Tilstand, saa forekommer det mig dog, at vi ere et Stykke længere fremme, og saa vil jeg for min Part stemme for ethvert Forsøg, der saaledes søger at klare Situationen. Og det forekommer mig, at selv om en Dagsorden som den foreslaaede fuldt saa vel kunde have sin Tilhentyngning til andre Sager og i en vis Forstand maa siges vilkaarlig at være sat i Forbindelse med den foreliggende, vil jeg dog stemme for den i Erkjendelse af, at den bidrager til at stille Principspørgsmaalet rent og klart, nemlig det Spørgsmaal: kan der regjeres i et Land, uden at man staa i Overensstemmelse med dem, der ere de lovlige valgte Repræsentanter for den hele store Befolknings Opfattelse? Kan man regjere med en Mindretalsregjering, der lidt efter lidt har forspildt de Midler til Forhandling og Overenskomst, som ere nødvendige overalt, hvor man vil naae praktiske Maal for sin Regjering? Jeg stemmer altsaa for den foreslaaede Dagsorden, for at det kan blive klart, at vi staa lige overfor en Godtgjendelse af de allerførste Begyndelsesgrunde for Udviklingen af vort konstitutionelle Liv og overfor Anerkjendelsen af det Nødvendige i, at en Regjering altid har et Flertal i de lovgivende Forsamlinger at støtte sig til.

Sagb: Ja, Forhandlingen har begyndt at tage saa høi en Flugt, at de saa Bemærkninger, jeg kunde finde mig foranlediget til at udtale i Anledning af enkelte ærede Medlemmers Ytringer, vil jeg dog helst fremkomme med, inden Benene aldeles slippe Jorden. Jeg skal da bemærke, at det var mig noget vanskeligt at udbrage Meningen af, hvad det ærede Medlem fra Randers (Bluhme) udtalte. Jeg kom til den Erkjendelse, at skulde man udregne denne Mening, maatte man for at bruge en mathematisk Vignelse forholde sig ligesom overfor en uren kvadratisk Ligning, og det er for vanskeligt et Regnestykke til her at fremsætte det. Der var en Sætning, han kom med, som jeg dog maa drage lidt frem i Lyset. Han udtalte nemlig, at Høire havde bundet sig ved en forud tagen Beslutning udenfor dette Thing. Hvoraf veed

han det? Det gad jeg nok vidst. Vi Medlemmer i Høire vide ikke Noget derom, saa det var dog ganske mærkværdigt, hvorfra han har faaet den Kundskab. Naar han dernæst saa heftig angreb det liberale Parti, vil jeg lade det selv svare derpaa. I Høire mærke vi ikke Noget til, at det liberale Parti har Kommandoen, og at det, som han kaldte de konservative Elementer i Høire, har underordnet sig de Liberale. Han fremkom dernæst med sit eget Program. Han fremsatte som en almindelig Udtalelse, der gjaldt for alle Rigsdagens Medlemmer i Almindelighed, haade ham selv og Venstre og formodentlig ogsaa Høire, at intet Menneſte vilde gjøre Indgrib i Hans Majestæts frie Valg af Ministre. Han godkjendte altsaa den Sætning, at deri var Ingen berettiget til at gjøre Indgrib; men det er det Gneſte, hvorom jeg veed, at der nogensinde fra Høires Side har været indgaaet en bindende Udtalelse. Det blev nemlig opstillet som fælles Program for Høire, at vi vilde samarbejde med ethvert Ministerium, det maatte behage Hs. Majestæt at udnævne. Og jeg veed ikke nogen anden bindende Forpligtelse, Høire har paataget sig. Naar dette nu er vort Standpunkt, forstaar jeg ikke største Delen af, hvad her er fremkommet. Det er indsvøbt i saa mange dunke og taagede Talemaader, at man skal i det Mindste tygge længe paa dem, forinden man fatter den klare Mening af dem. For mig staa Sagen saaledes, at netop det, det ærede Medlem udtalte, Hans Majestæts Kongens frie Valg af sine Ministre, er det, hvorom der kæmpes. (En Stemme: Det staa ikke i Grundloven.) Staa det ikke i Grundloven? Jo det gjør det. Hvis det ærede Medlem ikke bedre kender sin Grundlov, saa tror jeg, det er overflødig at informere ham deri. Der staa i Grundloven: Kongen udnævner og afskediger sine Ministre. Jeg tror virkelig, at naar det ærede Medlem vil oplaste sig som tapper Grundlovsforvarer uden at kjende Grundloven, da er det overflødig at belære ham. Jeg veed ikke, om den ærede Formand tillader, at denne Diskussion fortsættes. (Formanden: Det ærede Medlem vil fortsætte.) For os er Situationen simpelthen den, om denne Kongens frie Ret til at vælge sine Ministre skal følges for Kjøbet af et Partis Bistand til Gjennemførelse af visse Reforme. Saaledes staa det for os, det er det, hvorom der kæmpes. Naar de ærede Medlemmer ville tro ved saadanne Midler at kunne tilkvinde sig en Ret, som Grundloven har lagt i Kongens Hænder, saa tage de seil. Der er ved dette Vaaben, de anvende, nemlig Visnepolitikken, noget Katholst, mine Her-